

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 59.080.01 **Leden 2015**

Textilie - Barviva -

Část 2: Obecná metoda pro stanovení extrahovatelných barviv včetně alergenních a karcinogenních barviv (metoda s použitím vody s obsahem pyridinu)

ČSN

EN ISO 16373-2

80 0847

idt ISO 16373-2:2014

Textiles - Dyestuffs -

Part 2: General method for the determination of extractable dyestuffs including allergenic and carcinogenic dyestuffs (method using pyridine-water)

Textiles - Colorants -

Partie 2: Méthode générale de détermination des colorants extractibles, notamment les colorants allergènes et cancérogènes (méthode utilisant un mélange pyridine/eau)

Textilien - Farbstoffe -

Teil 2: Allgemeines Verfahren zur Bestimmung von extrahierbaren Farbstoffen einschließlich allergener und karzinogener Farbstoffe (Pyridin-Wasser-Verfahren)

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 16373-2:2014. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 16373-2:2014. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Vypracování normy

Zpracovatel: Textilní zkušební ústav, Brno, IČ 00013251, Ing. Jarmila Gabrielová

Technická normalizační komise: TNK 31 Textil

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Soňa Havlů

EVROPSKÁ NORMA EN ISO 16373-2

EUROPEAN STANDARD

NORME EUROPÉENNE

EUROPÄISCHE NORM Červen 2014

ICS 59.080.01

Textilie - Barviva -

Část 2: Obecná metoda pro stanovení extrahovatelných barviv včetně alergenních a karcinogenních barviv

(metoda s použitím vody s obsahem pyridinu)

(ISO 16373-2:2014)

Textiles - Dyestuffs -

Part 2: General method for the determination of extractable dyestuffs including allergenic and carcinogenic dyestuffs

(method using pyridine-water)

(ISO 16373-2:2014)

Textiles - Colorants -

Partie 2: Méthode générale de détermination des colorants extractibles, notamment les colorants allergènes et cancérogènes (méthode utilisant un mélange pyridine/eau)
(ISO 16373-2:2014)

Textilien - Farbstoffe -

Teil 2: Allgemeines Verfahren zur Bestimmung von extrahierbaren Farbstoffen einschließlich allergener und karzinogener Farbstoffe (Pyridin-Wasser-Verfahren)
(ISO 16373-2:2014)

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2014-06-03.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2014 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmkoli prostředky Ref. č.

EN ISO 16373-2:2014 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Předmluva

Tento dokument (EN ISO 16373-2:2014) vypracovala technická komise ISO/TC 38 *Textil* ve spolupráci s technickou komisí CEN/TC 248 *Textilie a textilní výrobky*, jejíž sekretariát zajišťuje BSI.

Této evropské normě je nutno nejpozději do prosince 2014 udělit status národní normy, a to buď

vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do prosince 2014.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Podle vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Oznámení o schválení

Text ISO 16373-2:2014 byl schválen CEN jako EN ISO 16373-2:2014 bez jakýchkoli modifikací.

Obsah

Strana

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2 Citované dokumenty 7

3 Termíny a definice 7

4 Podstata zkoušky 7

5 Bezpečnostní opatření 7

6 Činidla 7

7 Zkušební zařízení 8

7.1 Zařízení a pomůcky pro přípravu vzorků 8

7.2 Zařízení pro chromatografii (výběr z následujících zařízení). 8

8 Postup 8

8.1 Příprava zkušebního vzorku 8

8.2 Extrakce 9

8.3 Detekce a kvantifikace barviva 9

8.4 Kalibrace 9

9 Výpočet a vyjádření výsledků 9

10 Protokol o zkoušce 9

Příloha A (normativní) Seznam karcinogenních barviv 10

Příloha B (normativní) Seznam alergenních a dalších barviv 11

Příloha C (normativní) Výpočet 12

Příloha D (informativní) Příklady chromatografických metod 13

Příloha E (informativní) Spolehlivost metody 20

Příloha F (informativní) Vícenásobná extrakce některých textilních vláken směsí pyridinu a vody 21

Bibliografie 23

Úvod

Řada norem ISO 16373 se zabývá metodami kvalitativního a kvantitativního stanovení barviv používaných v textilním oboru.

ISO 16373-1¹⁾ obsahuje definici tříd barviv a popis některých postupů sloužících ke kvalitativnímu určení třídy barviva používaného v textilním materiálu.

Další části ISO 16373 se týkají kvantitativního určení některých barviv.

V této části ISO 16373 je zkušební metoda založena na extrakci pomocí roztoku pyridin/voda, který byl shledán jako nejúčinnější roztok k extrakci velké řady barviv, včetně alergenních a karcinogenních barviv.

V ISO 16373-3 je zkušební metoda založena na extrakci pomocí roztoku triethylamin/methanol. Bylo zjištěno, že tento roztok je v určitých případech vhodný pro extrakci některých barviv.

Další informace získané uplatněním ISO 16373-3 a této části ISO 16373 týkající se výtěžnosti (k charakterizaci účinnosti extrakce) budou zahrnuty v ISO 16373-1.

Je důležité poznamenat, že existují jiné zkušební metody týkající se azobarviv, u nichž snížení těchto extrahovaných azobarviv vede k uvolňování některých aromatických aminů, které je třeba detekovat a určit pomocí chromatografie.

Při použití metody popsané v této části ISO 16373 je procentuální podíl výtěžnosti uveden v příloze F pro třídy (které budou definovány v ISO 16373-1) kyselých, zásaditých, přímých, disperzních, rozpustných barviv a „mořidlových barviv“ u různých textilních vláken.

1 Předmět normy

Tato část ISO 16373 stanoví metodu pro detekci extrahovatelných barviv v textilních výrobcích extrakcí, prováděnou u všech druhů vláken a typů barviv, pomocí směsi pyridin/voda (1 : 1). Zahrnuje (viz přílohy A a B) alergenní a karcinogenní barviva, která mohou být analyzována pomocí této metody; seznam barviv lze rozšířit.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.